

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

No. 9., Vol. 16., 15. září-September 15th, 1982.

Vladimír Krajina

by Gord Price

ForesTalk

Born in 1905 in a small Czech village that was part of Franz-Joseph's decaying Austro-Hungarian Empire, Vladimir Krajina was already internationally renowned both as an ecologist and as a freedom fighter by the time he arrived in B.C. in 1949. Having already affected the course of history in ways few men ever can, he went on to revolutionize the way we manage land in British Columbia.

Every day 75-year-old Vladimir Krajina makes his way to a small, decaying hut at the University of British Columbia. He still puts in long days here carefully annotating reams of computer printouts containing information on over 2,500 species of indigenous trees, shrubs, plants, ferns and flowers. Having already catalogued the ecosystems of British Columbia according to an elaborate classification system, he now spends his time working out more of the details of the massive project.

Krajina's fascination with botany extends back to his childhood, when he would take long, instructive walks in the forest with his father, who was the village teacher and a leader in their Czech community. The seeds of interest thus planted matured quickly in fertile soil: Krajina had his Ph.D. with special honours at the age of 22, had organized an international scientific conference at 23, was classifying the flora of Hawaii and discovering new species at 24, and was head of plant ecology studies at one of Europe's oldest universities at 33.

Then came the Second World War. Krajina was one of six leaders in the Czech resistance. He organized his country's intelligence operations and supplied the Allies with more than 20,000 dispatches. The Germans were desperate to stop him; the Germans through the use of an informer, the SS finally surrounded the city where he was hiding. At the moment of capture, Krajina swallowed a capsule of a potent and fast-acting poison. He was rushed to hospital where his stomach had to be pumped ten times.

Hoping to put his talents to use for their side, the Germans offered Krajina the leadership of a Czech puppet government. "Better for you to shoot me now," he responded, "than for me to be shot later by fellow Czechs." The SS fully intended to do just that; Krajina's name was first on the execution list at the concentration camp in which he and his wife were held. But literally hours before the scheduled execution, the German army seized the camp from the SS, cancelled the executions and shipped Krajina to another jail, where he

remained until the war ended.

But the end of the war was not the end of his battles. Because he had been secretary-general of a central political party, he found himself fleeing the country on skis following the 1948 putsch which ended Czechoslovakia's short-lived democracy. Eventually Krajina made his way to London where he was congratulated personally by Winston Churchill for his efforts during the war. Back home, however, he was somewhat less appreciated: the new communist government removed his name from every text and scientific reference. "I was raised to the level of an Orwellian no-man," Krajina observes sardonically.

By 1949 he had emigrated to Canada and begun teaching courses at U.B.C. in both botany and forestry. His impact was immediate and, for some, upsetting. "I was much younger in those days, with the attitude of a younger man," he recalls. "I was not necessarily rebellious, but I was not happy with certain forestry practices here, especially with the great wastage of material which should have been fully used, not spoiled by fire."

"I said slash fires should not be applied over the whole forest, but used only selectively, where they could do little damage to the humus. Everyone knows you need humus in your garden. I was even told by Mr. Clyne, one of the tycoons of MacMillan Bloedel: 'I can't understand the foresters who burn humus, while I have to apply it in my own garden.'"

"But the attitude of the industry in those days seemed to be that if something couldn't be used, it should be burned. That was a subject of my criticism, and I clashed with the official views of the forestry faculty."

"He was a true prophet," recalls Hamish Kimmins, a U.B.C. forest ecology professor. "But few listened. He was a blunt, honest man who spoke his mind. He also raised antagonisms. He told some company chief foresters that if they practised in Europe the kind of forestry they were practising in this province, that would be reason enough to throw them in jail. Needless to say he became

extremely unpopular with some people, but he had a vision, and went right ahead in what he believed in, irrespective of the consequences. I have fantastic admiration for him. He is a Churchill of the forest ecology world. He has vision, energy surpassing anyone else, commitment, and a sense of social responsibility."

From his position in the U.B.C. botany department, Krajina continued to teach that the forest should not be exploited without regard to ecology. The effect on his students was inspirational. "Krajina was the essence of what a university teacher should be," says Jack Walters, one of those students and today head of the U.B.C. research forest. "Every student felt Krajina was talking directly to him. His legacy to us is the well-being of our greatest natural resource, the forest."

Another of Krajina's students was Jack Toovey, today chief forester of B.C. Forest Products: "As forest management intensity has increased, the industry has caught up to Krajina. For instance, we have a program in our company that can be directly traced to his ideas, as do most forest companies." Toovey feels Krajina's greatest legacy is the 34 graduate students who are now scattered throughout industry, government and academia — the men who are applying their teacher's principles. One of these is ecologist Bruce Fraser, who is presently helping the Ministry of Forests set up a program to involve the public in planning forestland use. (See this issue's ForesTalk Interview.)

Perhaps Krajina's single greatest botanical accomplishment was his development of an ecosystem classification for British Columbia — a set of intricate biological blueprints that have built a bridge between ecology and practical forest management. He classified B.C.'s forests according to the inter-relationships of climate, soil and vegetation. "It is because of Krajina's work," notes Jack Walters, "and only because of Krajina's work, that the province is able to carry out its planned intensive forestry program on a sound ecological basis."

Partly in recognition of his landmark study *Ecology of Forest Trees in British Columbia*, Krajina was honoured with U.B.C.'s prestigious H.R. MacMillan Lecture in 1972. It was standing room only at the lecture, with people sitting on the stairs and crowding the

hallways, testimony to the fact that both the man and his work were finally gaining some measure of the recognition they deserve.

Today the Ministry of Forests has over 70 researchers and field workers spread around the province, employing what is essentially Krajina's system to gather and analyze ecosystem classification data. This information in turn will enable foresters and other land managers to make more ecologically sound land-use decisions. For his part, Krajina has spent the past three years refining his system and working out a province-wide botanical index. Once completed, this work will help land managers analyze and understand ecosystems in much greater detail.

Certainly Krajina's most visible legacy is B.C.'s system of Ecological Reserves. These preserve both unique ecological areas and representative samples of the province's varying ecosystems for research and educative purposes. It was his enthusiasm, obstinacy and lobbying that helped convince former forests minister Ray Williston to set up an ecological reserve program in 1968, and led to the passage of the 1971 Ecological Reserves Act.

"We need to have these reserves to provide evidence as to how nature operated, how it operates, and how it will operate when left undisturbed and unmolested," explains Krajina. "There are now 99 of them, not necessarily large, but self-sustaining. And although the number looks impressive, we should have even more."

"As progress continues — and it will, because people would laugh if we tried to stop it — the question is: shall we and future generations have a better life? The answer, I am afraid, is not necessarily positive. Too much has been used in the forest and too quickly removed. It is questionable if people in the next century shall be able to harvest as much. Our tree plantations have to be perfected as nature was perfected. If not, our standard of life shall fall."

"Still, I am enthusiastic about our time. It is hectic but satisfying — providing you can freely express yourself. But you can have some good influence on future generations. I succeeded in my life more than I hoped for. I thought my ideas would be used in the next century, but they are being used now. And I am convinced, surprisingly, that my efforts weren't in vain." □

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Rídí redakční rada.

Články, objednávky inzerátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 2K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor stotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 10:00

záměstí lodě ... \$ 12:00

záměstí letecky ... \$ 15:00

IN MEMORIAM

Náhlá smrt /srdeční
záchvat/ postihla
dne 29.srpna t.r.
významného člena
naší čs.legionářské
obce v Torontě..
František HASTÍK
se narodil dne 2.
května 1916 v Ha-
lenkovicích u Napa-
jedel na Moravě.
Ve svých 23 letech
se mu po německé o-
kupaci ČSR podařilo
odejít ilegálně
přes Maďarsko do

Frank HASTÍK,
1916-1982.

Jugoslávie a odtam-
tud na Střední vý-
chod a do Francie.
Připojil se k tvo-
řící se čs.zahraniční armádě v Agde a po
porážce Francie byl evakuován do Anglie.
Zde sloužil u těžkých kulometů u l.čs.
motorizované brigády gen.Lišky. Dosáhl
hodnosti štábního rotmistra. Účastnil se
obléhání německé pevnosti v Dunkerque.
Byl vyznamenán čs.válečným křížem. Po ko-
munistickém puči v únoru 1948 odešel zno-
vu z vlasti a po krátkém pobytu v Anglii
emigroval v srpnu 1952 do Kanady. Oženil
se s Hazel Harris v roce 1954. Stal se
jako malíř pokojů samostatným podnikate-
lem. Do organizace čs.legionářů patřil
od samého počátku a letos zastával funk-
ci 2.místopředsedy. Byl v krajské obci
známý jako rozšafný a obětavý muž, který
pomáhal, kde bylo zapotřebí; zvláště pa-
matoval na nemocné přátele. Byl dlouhole-
tým přítelem novináře-letce H.Slípky a
velmi želel jeho odchodu 19.dubna t.r.
Mezi pozůstalými je manželka Hazel a dvě
děti z prvního manželství, které žijí v
Anglii: dcera Stefana, 37 a syn Paul, 35.
Budiž mu kanadská země lehkou!

FESTIVAL ČESKÝCH FILMŮ

u LIMELIGHT DINER THEATRE, 8028 Yonge:
16. srpna v 8 a 8 večer "Léto souborů",
komedie/1972/, 17. srpna v 8 a 8 večer
"Čekání v přírodě velkých stádoch", kom-
die/1977/, 24. srpna v 8 a 8 večer "Sou-
stava věků"/1972/, 31. srpna v 8 a 8 ve-
čer "Než nám zločinci", komedie/1973/.
Objednávky a rezervace na č. 366-0420.

"JAK VY JSTE paní Zoufalá?" ptal se
psychiatr. "Ano."

"A ten pán, co přišel s vámi?"

"To je vysavač."

FOSTESKL SI pacient na uzavřeném od-
dělení:

"Teprve tady člověk pochopí, co to zna-
mená, když nemáme kliku."

LIDÉ MEZI NÁMI

BAROKNÍ MANŽELŮ KUŠITKOVÍ.

Letos se v Torontu dožili významného
životního jubilea dva udatí lidé -
Rudolf a Marie Kušitkovi. Marie se
narodila 7.dubna 1907 v Hradě Třebce
nad Veličkou v okrese Hodonín a Rudolf
5.června 1906 v Rudimově, okres Uhers-
ký Brod. Oslavila tedy Marie své
75té a Rudolf své 80té narozeniny. Rudi
přišel do Kanady v roce 1928 a Marie
1929. Setkali se v Torontě v r.1933 a
rok ponděží se vzali. Pracovali ve
všech krajských organizacích - v Scho-
le, Masarykově domě, čs.národním sdruže-
ní. Získali si přátelství a lásku všech,
kteří je poznali. V 80tém narozeniněm
Rudolf Kušitka, jeho přítel Josef Čer-
mák napsal: "Musíš být snad nejhodnější
člověk na světě. Hluboce ovlivňuje ští-
stotu a dobrotu svého života a jser ti
vděčný za dlouhá léta nezištného přá-
telství." Oběma oslaveným přejeme
dlouhá léta zdraví a životní pohody.

Zvláštní zpráva

Představujeme
čtenářům četař-
ku WAAF /Women
Auxiliary Air-
force/ Hanku
Voglovou, která
během 2.světov-
vé války v An-
glii pracovala
jako překlada-
telka a sekre-
tářka technic-
kého oddělení
311.čs.bombardova-
cí perutě. Dnes však je to paní
Hana Fischlová v Sutton, Que. Kdo
byl na sokolském sletu ve Vídni

a navštívil výstavku Svazu letečů svobodného Českoslo-
venska, mohl tam vidět krásný ubrus s vyšitými podpisy
příslušníků 311.perutě-vyšíla jej Hanka Voglová.
Dnes žije s manželem Fonzou poblíž amerických hranic
v důchodu, po 26ti letech věrné služby pro kanadské
dráhy. Naše čtenáře bude zajímat, že přijala členství
ve výboru nedávno vzniklé organizace,
která se nazývá Sdružení přátel letečů
svobodného Československa. Členem se
může stát každý, kdo má kladný poměr
k čs.západním letečům 2.světové války a
chce být nápomocen při záchraně všech
písemných dokladů o nich, jako např. fo-
tografií, knih, výstřižků z novin, denníků
a pod. Dalšími členy výboru jsou dr.
P.Tůma z Los Angeles, Mirko Skoch z Ve-
nezuely a dr.M.Cigler z Austrálie. Jed-
natelkou Sdružení přátel je pí Věra
Slípková a prozatímním předsedou Mirko
Janeček, 388 Atwater Ave., Mississauga,
Ont. L5G 2A3, Canada. Na této adrese lze
získat další informace, příp. se ke Sdru-
žení přátel připojit.
Doufáme, že se připojí manželky čs.zá-
padních letečů, příp. vdovy po nich nebo
jejich děti. Sdružení bude úzce spolu-
pracovat se Svazem letečů svob.českoslo-
venska, se sídlem v Anglii, a s jeho ar-
chivářem plk. let. Marcelm Ludikarem.

ČESKOSLOVENSKÝ LEV

provedeny ve 14K zlaté

Jako přívěsek k náramku, medailon,
jehlice do kravaty nebo do klopů.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň

Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

Veškeré opravy, předělávky,
odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

Roy Thomson Hall

Dne 13.září byla v Torontě slavnostně
otevřena koncertní dvorana Lorda Tho-
msona, která bude známa jako "Thomson
Hall". Původně se jí mělo říkat "New
Massey Hall". Novináři napsali, že při
otevření byla kanadská elita z řad mi-
lovníků hudby a politické špičky -- na
prvním místě mezi nimi byl hlavní kana-
dský guvernér s paní. Všechny 2.800 sedadla
bylo plně obsazených; 1.100 lidí bylo
se 2500, abytek po 2100. Přijeli také
jednotlivci z USA a z Francie. Vědomí
byli nadšení jedinečnou akustikou a je-
dinečnou stavbou. Byli lidé, kteří mají
nazvat svůj život světa. Stavba stá-
la 28 milionů dolarů a je ozdobou města.
Prostředím nádherně řešená a zvlá-
štní byl starosta města Art Eggleston.
Při otevření hrála Torontská symfonická
orchestra, který dirigoval Andrew Lloyd.
Dirigenty tohoto sboru byli v minulosti
také krajané M.Buscková a J.Antoni.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West.
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Majitel: J. Pichlík
Tel.: 364-1787

Osobní půjčky na nejnižší úrokovou míru
Speciální vklady • Šeková služba

KAMPELIČKA

CZECHOSLOVAK TORONTO
CREDIT UNION LTD.

740 SPADINA AVENUE • TORONTO
ONTARIO M5S 2J2

Telephone: 925-0557

Číední hodiny: V pondělí a v pátek od 10 do 7 hod.
Úterý, středa, čtvrtek, 10 do 5 hod.

kultura

Jarmila Novotná

Jarmila Novotná vystoupila v Torontě dne 12. října 1944 ve zvláštním kulturním programu, jehož výtežek připadl kan. námořnictvu. Doprovázel ji Leo Barkin. Tato fotografie se objevila na první stránce programu, který ve svém přehledném archivu našla paní Aněžka Mráčková z Toronta ..

studiu vlašskou pěveckou metodou. Když se psal rok 1928, dostala jsem po Gildě ve Veronské letní aréně první nabídku do Metropolitní opery. Těch nabídek nebylo málo. Zpívala jsem v neapolském San Carlo s Titem Schipou, v Berlíně, kde jsem byla angažována, nejen Mařenku, ale i Rosalindu v Netopýru, Giuliettu v Hoffmannových povídkách a další role. Lehár pro mne a Richarda Taubera složil Giudittu. Slavnostní představení bylo v roce 1934 ve slavné vídeňské Státní opeře. Tak popsala Jarmila Novotná své umělecké začátky ..

Skromně opomněla, že se v roce 1931 provdala a stala se paní Daubkovou. Když její dobrý známý Arturo Toscanini odjel do Ameriky, pozval Jarmilu, aby na Světové výstavě v New Yorku zpívala v Traviattě. Podepsala smlouvu s Metropolitní operou. Vrátila se pak ještě do Prahy a v září 1939 s rodinou odjela nastálo na americký kontinent. V Americe debutovala jako Cio-Cio-San v San Francisco v říjnu 1939. Jako členka Metropolitní opery debutovala začátkem ledna 1940 jako Mimi v Bohémě a zpívala v téže sezóně Euridici, Violettu a Cherubína - v této roli ji mohou naši čtenáři slyšet na deskách, jež v roce 1974 vydala Metropolitní opera pro své příznivce za minimální dar \$100 jako album Mozartovy Figarovy svatby, a sice tak, jak byla provedena v Met a vysílána rozhlasem 7. prosince 1940; zpívá s Licií Albanese, s Elizabeth Rethbergovou a s Eziem Pinzou. Ze sympatií k našemu odboji proti nacistům se dostala na program Metropolitní opery také Prodáná nevěsta. Jarmila Novotná vypráví: "Chtěli ji zpívat v německé řeči, jak bývalo tehdy v cizině zvykem, ale já jsem protestovala. Tehdejší ředitel Johnson nakonec řekl: "Dobrá, počkáme, až si opatřím pořádný anglický překlad." Svůj záměr uskutečnil. Prodáná byla přeložena do angličtiny a obecenstvo jí lópe rozumělo. Opera sklídila velký úspěch a hrdla se pak několik sezón. Za 2. světové války zajišťovala Jarmila Novotná často jako členka Metropolitní opery i do jiných amerických měst. K tomu přistoupila ještě obsáhlejší činnost koncertní; bylo těch koncertů průměrně 50 za rok! Nikdy nezapomínala, že je pěvkyní českou. Přednesla v české části pořadu zpravidla tři Mařenky, ukolébavku z Hubičky, Dvořákovu Starou matku a naše národní písně; tuto část zpívala vždy v českém národním kroji. Umělkyně vypráví: "Když byly zničeny Lidice, vybrala jsem 15 českých a moravských národních písní a nazpívala na desky za klavírního doprovodu Jana Masaryka. Výtěžek byl na Fond pro obnovu Lidic. "Málo je známo, že byla také filmovou herečkou: začala v Kvapilových Oblacích, pro film překláčených na Skřivánčích písní. V cizině hrála asi v 10ti filmech, např. ve filmu The Search ..

Slavná česká pěvkyně Jarmila Novotná se dne 3. září t.r. v New Yorku dožila svých 75. narozenin. Narodila se roku 1907 v Praze. O svých začátcích vyprávěla před lety Janu Wenigovi ve Vídni toto: "Po prvé jsem se objevila na scéně jako patnáctiletá žába. Tehdáž ještě stála stará Pištěkárna nad vinohradskými Čechovými sady a tam v roce 1922 zahrál vinohradský Sokol dojemnou slováckou hru spisovatelky Dubňanské "Maléřečka". Partnerem mi byl o sedm let starší Jaroslav Gleich, který tehdy přes lékařský pult silně pošilhal po operní scéně, kam se také později dostal. Já byla pro konservatoř, kam jsem dělala zkoušku, ještě příliš mladá, takže jsem svoje divadelní touhy nejdříve realizovala na ochotnických scénách. Na taťkovo doporučení mi před tím dávala lekce Ema Destinová a nezapomenutelný Hilbert Vávra. Elévkou jsem se stala téhož roku, ale činoherní, na doporučení Zdeňky Baldové. Když jsem s Vávrovým studiem zpívala v Lounech v Lazebníku sevillském a ve Violetě, doporučil mne mistr Otakaru Ostrčilovi - ani ta činoherní příprava mi nebyla na škodu - zpívala jsem v roce 1925 na zkušebním představení Mařenku a v roce 1926 jsem byla členkou opery. Koncem roku řídil v Praze Českou Filharmonii Franz Schalk, šéf vídeňské Státní opery. Slyšel mne, pochválil a nabídl mi dokonce angažmá. Poradil mi i studium u milánského pedagoga Malatesty. A pak jsem se vrátila do Prahy. Mimo operní činnost, jsem vystupovala na řadě koncertů a pokračovala ve studiu. Když se psal rok 1928, dostala jsem po Gildě ve Veronské letní aréně první nabídku do Metropolitní opery. Těch nabídek nebylo málo. Zpívala jsem v neapolském San Carlo s Titem Schipou, v Berlíně, kde jsem byla angažována, nejen Mařenku, ale i Rosalindu v Netopýru, Giuliettu v Hoffmannových povídkách a další role. Lehár pro mne a Richarda Taubera složil Giudittu. Slavnostní představení bylo v roce 1934 ve slavné vídeňské Státní opeře. Tak popsala Jarmila Novotná své umělecké začátky ..

ZAJÍMAVOSTI

STO LET OD NAROZENÍ FILOZOFY JOSEFA KRATOCHVÍLA

Narodil se dne 9. března 1867 v Dolních Kounicích na Moravě v kovářské rodině. Po absolvování gymnázia v Brně studoval na gregoriánské universitě v Římě. Promoval na Karlově universitě, kde se i habilitoval. Jeho oborem byly především dějiny filozofie. Nejvýznamnějším jeho dílem byla více než tisícistránková kniha "Meditace vůle" a dále "Filozofický slovník". Celkem napsal na padesát publikací, studií a brožur. Jako veřejný pracovník usiloval o oživení křesťanské tradice ve vlasti. Vychoval řadu následovníků, zejména na Moravě. Zemřel dne 7. dubna 1940 a je pohřben na ústředním hřbitově v Brně v bezprostředním sousedství moravských buditelů Sušila a Kosmáka. Oba dosud žijící synové profesora Kratochvíla, literární kritik a spisovatel Antonín Kratochvíl a profesor zoologie doktor Josef Kratochvíl žijí v západním Německu. Oba jsou aktivními členy SVU.

Kdysi populární televizní československý reportér, později odsouzený pro špionáž, Vladimír Veselý, naposledy spolupracovník západoněmeckého druhého televizního programu ZDF v Mohuči /Mainz/ - např. kritického východoevropského i politického Magazínu /za jehož vysílání byla ZDF potrestána tím, že nesměla mít korespondenta v Praze/ zemřel ve věku 67 let ve Wiesbadenu /narozen r. 1915/.

Stratford 1982

za to se o tuhle odbytou veličinu zajímat. "Vždyť už tam není Robin Philipps, ten slavný režisér, už tam ani nehraje Maggie Smith, ta přece byla tak báječná, no a kdo tam vůbec byl pozván? Kde je nějaká ta hvězda, za kterou se tam máme honit? A jak je to s lístky? Jsou vůbec ještě k dostání, nebo už je agentury rozebraly?" A přece. Letošní Festival ve Stratfordu je jeden z nejlepších, které jsme tam viděli. Jela jsem tam na dva dny a byla bych tam nejraději zůstala dva týdny, kdyby bylo možno v celém Stratfordu nalézt ubytování přes weekend. To je tam prostě nabito. A představení? Jedno krásnější než druhé. V městě přibyla spousta obchodů s knihami, s artifexy, indiánskými i eskymáckými originály, starožitnostmi i s moderní elegancí, prostě najdete tu všechno, co návštěvník může hledat. A co hrdlo ráčí, neboť je tu několik zcela vynikajících gourmet restaurací, jako např. Rundel's nebo Church restaurant. A řeka Avon tiše protéká a labutí přibývá i kachniček. Můžete se tu procházet podél řeky, odpočívat v trávě, po ránu v parku jogovat a skočit pak do basénu nebo si zahrát tenis na bezvadných "entoutcas" courtech. I s profesionálním trenérem. Prostě to už není dnes provinční městečko, to je Mekka, která přitahuje ty, kdo milují dobré divadlo, přírodu, joie de vivre. A hledáte-li především divadlo, je tu Shaw "Arms and Man", klasická veselohra, kterou jsem viděla dvakrát, abych se zas jednou mohla nasycit smíchem a mohla plně vychutnat dokonalé umění jevištní. Pak jsem viděla Mary Stuart, historické drama od Schillera v dobrém překladu i slovní úpravě tak, aby dnešní "instantní" divák se vydržel na to dívat v plné pozornosti. Obdivuhodný Nicholas Pennell ve Virtuoso Performance zvané A Variable Passion je sledován bez dechu hledištěm. Počkejte, co ještě - oh, Translations, překrásná, dojmavá hra politického zabarvení o Irsku, krátce festival 1982 je pochoutka a cokoliv si před 23. 10. vyberete, nic vás nezklame. Běla.

Polovina mých přátel, i ti, kteří často chodí do divadla, si myslí, že letos už je festival ve Stratfordu odbylý. A že už to vůbec nestojí

Scéna z hry Translations od B. Friel-
la. Zleva: B. McGuire, Kate Trotter, Sha-
rry Flett, L. Gordon, Mary Haney a R. McMil-
lan. Hru dávají v Avon divadle do 23. 10.

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší
veřejnosti s největší ka-
nadskou životní pojišťovnou

**SUN LIFE
OF CANADA**

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel.: 232 1620

56 Aberfoyle Cr. Suite 400

/Proti Islington Subway Station./

Toronto Ont.

MKX 2W4

Před hotelem Pošta: zleva - prof. Grandtner, Marie Provazníková, Mirko Janeček a p. B. Mihalínová.

Zleva: prof. J. Krejčí, Ivan Medek a dr. Karel Hrubý. U vchodu do sletové kanceláře.

Ota Rambousek s paní byl na deštivé počasí připraven.

Zleva: red. Šulc z "Illasu Bohemie", Kolín n.R. a prof. František Schwarzenberg.

Skupina skautů ze Švýcar a z Vídně, která na sletu vystoupila. Vedl je Br. Cookie-Kukal.

Koncert

V sobotu večer se konala v Lidovém divadle „Slavnostní sletová akademie“. Zahájil ji krátkým prolovem jednatele Ústředí Zdeněk M. Dobrovolný, který zdůraznil především, že je nutno myslet na přítomnost a budoucnost a méně na minulost. — Orchester rakouského rozhlasu zahrál pochod „V nový život“. Potom přednesl chor „Wienerwald Saengerknaben“ pět různých písní v němčině. — Paní Jarmila Blanka zazpívala árii „Měsíčku na nebi klubokem“. Solisté vídeňské Státní opery zatačili sólo z baletu „Lobův jezero“ (paní Jolanta Šeysried a pan Karel Musil). — Po přestávce byla koncertním mistrem Jiří Trávek z Lausanne zahrána světová premiéra sonáty pro housle a klavír, věnovaná sokolstvu skladatelem Janem Novákem. Je to velmi krásná, působivá skladba trvalé hodnoty. Balet-polku „Schusterbuben“ zatančili elevy 5. a 6. třídy baletní školy státních

divadel. A opět chor „Wienerwald Saengerknaben“ zazpíval anglicky a německy pět písní. Bouří potlesku vyvolali český zazpívanou písní „Teče voda, teče...“ Následovala předehra z opery „Prodaná nevěsta“, zahrána orchestrem ORF, balet „Furiant“ z „Prodané nevěsty“, zatanečný elevy 6. třídy baletní školy státních divadel — zde spolupůsobili hudební krajané Florian a Rozmarýn. Paní Jarmila Blanka zazpívala árii Mařenky „Ó, jaký žal“ a Kecalovu „Každý jen to svou“ zazpíval Jaro Daniel. Následoval „Pochod komediantů“ z „Prodané nevěsty“, a píseň „Proč bychom se netěšili“, obojí zahráné orchestrem, který doprovázel také všechny účinkující. A nakonec zpívalo celé hlediště s účinkujícími na jevišti „Proč bychom se netěšili“. — Netěba zdůrazňovat, že akademie byla vyplněna opravdu kvalitním pořadem a prvotními výkony všech účinkujících a o spokojenosti diváků svědčil neustávající potlesk.

V. jubilejní slet

V neděli 4. července — hlavní sletový den — byla před zahájením generální zkouška na hřišti sloužena dp. Muellerem a dp. Langem mise svata. Bohužel, počasí dopolední zkoušku nepříjemně ovlivnilo, až na kůži. Kolem poledne se počasí více jen poněkud umoudřilo a odpolední sletová vystoupení se uskutečnila celkem bez deště.

Odpoledne bylo zahájeno říznými pochody hudby vídeňských dopravních podniků. Srdčným potleskem diváků byl vítán nástup všech složek na hřiště. Byla vyzvána sokolská vlajka a zahrány rakouská a československá státní hymna. Hlavní sletové odpoledne zahájil prolovem starosta Sokolské župy Vídeňské Dkfm. Antonín Sysel. A starosta Ústředí Československého sokolstva v zahraničí Jan Wadlauf učinil tento projev:

Sokol národní a vlastenecký

Po nástupu všech cvičičích složek z mnoha zemí svobodného světa, praporečnicků se sokolskými a státními prapory, skupin v národních krojích, skupiny žs. skautů v exilu, před tímto malebným obrazem na hřišti uvítal český, německý, anglický a francouzsky všechny účastníky sletu ve Vídní starosta Sokolské župy Vídeňské Dkfm. Antonín Sysel. A starosta Ústředí Československého sokolstva v zahraničí Jan Wadlauf učinil tento projev:

Vážení hosté, sestry a bratři:

Sokol byl svými zakladateli vědomě založen jako spolek národní, vlastenecký a demokratický, při čemž účelově mu byl prostředkem k dosažení jeho cíle, jímž bylo a zůstává i nadále: osvobození národa a pěstění jeho síl tělesných, duševních i mravních.

Náš dějiny za posledních 120 let jsou neodmyslitelně spjaty s vývojem a osudy Sokola, který měl veliké zásluhy na našem národním a státním osvobození za první světové války, podílel se významně na budování svobodného československého státu a patřilo mu čestné místo v domácím i zahraničním odboji za druhé světové války.

Pro svou neochvějnou oddanost demokracii a svobodě, na jejíž oltář položilo tisíce sokolů své životy, byl Sokol nenáviděn a pronásledován všemi totalitními režimy; byl rozpuštěn rakousko-uherskými úřady, nacisty i komunisty. Sokolská myšlenka však vyšla z každé těžké osudové zkoušky vždy ještě silnější a mohutnější. Bude tomu tak i poté, až zločinný komunistický režim se ocitne na smetišti dějin, kamž jediné patří.

Když zakladatel Sokola dr. Miroslav Tyrš před 100 lety řídil první sokolský slet na Střeleckém ostrově v Praze ani snad netušil, v jak mohutné hnutí se vyvine jím založený Sokol. Zezda jistě ale předpovídal, že stoleté výročí prvního sokolského sletu nebude možné oslavovat v naší vlasti, že se tak stane v zahraničí a v dea svátku nezávislosti Spojených států amerických.

Tak jako nacisté i komunisté se domnívali, že zničením sokolské organizace se jim podaří zničit sokolskou myšlenku. Ta však žije a bude žít dál, jak je toho důkazem také tento náš slet. K zničení sokolské myšlenky museli by komunisté zastavit tlukot všech českých a slovenských srdcí, neboť sokolská myšlenka je součástí naší národní kultury, je totožná s našimi národními ideály svobody, lidskosti, práva a spravedlnosti.

Sletem konaným v blízkosti naší vlasti nejen my sokolové, ale všichni demokraty a Slováci v zahraničí, dnes manifestačně vyjadřujeme naši věrnost ideálům, z nichž se zrodil svobodný československý stát, jakož i naše neochvějně odhodlání vytrvat v něm, vedoucí k obnově svobody a demokracie v Československu.

Před sto lety Sokol Pražský, v porovnání na svou jubilejní slavnost uvedl zásady, jež měly být prvním sokolským sletem manifestovány. Jsou to zásady plné lásky a pro náš dnešní slet a veškerou naši činnost: „Síla, čestnost, odvaha, mužná vytrvanost, nezlomnost, rovnost a bratrství a nadšená láska k vlasti a národu.“

Budeme-li se těmito zásadami řídit v našem životě veřejném i soukromém, zcela užité a s hrdě vyzněnými sokolskými vlajkami nastoupíme opět na sletu svobodného československého sokolstva v znovu svobodném Československu. Na zdar!

Po proslově a hymnách byly připínány stuhy na sokolské prapory jednot a žup.

Na tribunách byli uvítáni hosté: předseda zastupitelstva Rady svobodného Československa Rudolf Fraštáček, předseda výkonného výboru Rady svobodného Československa dr. Mojmír Povolný, místopředseda zastupitelstva dr. Martin Kvetka a dr. Vladimír Krajina, místopředseda Československé národní rady americké Ing. Stěpan Papánek, jemuž platil především srdčným potlesk a konečně předseda Menšíkové rady české a slovenské větve v Rakousku Antonín Nekovář. Byli také srdečně uvítáni zástupci rakouských úřadů a celá řada členů diplomatického sboru států, z nichž na slet Sokol přijeli. A neméně srdečným potleskem všichni uvítali sestru Marii Provazníkovou, která na tento slet přiletěla z USA.

Program pokračoval společným cvičením prostých žactvem, které sestavila s. Dagmar Fialová na hudbu Josefa Maška. Společná cvičení prostých dorostu sestavila rovněž s. Fialová na hudbu Karla Matějovce. Potom vystoupili hosté, ženy tělocvičného spolku WAT (Vídeňský ženský tělocvičný spolek) a předvedly gymnastiku se švihadly. Následovala vystoupení taneční skupiny Sokola Curych v národních krojích, jako solové vystoupení této skupiny v rámci tanečního vystoupení v národních krojích, které sestavila s. Gisela Šimonová na hudbu Antonína Dvořáka, Curyšskou taneční skupinu i vedl br. Petr Horváth. — Po přestávce následovala gymnastika na moderní rytmy. Bylo to zvláštní vystoupení žen a dorostenek

Dr. Vladimír Krajina o sletu

V. Jubilejní slet Československého sokolstva v zahraničí předel veskera očekávání, která do nich náš exil a snad i domov vkládali. To se stalo především proto, že rakouský předseda Rudolf Kiehschlaeger přijal už těsně před sletem asi 50-ti členů deputací Sokola a zástupců Rady svobodného Československa, jakož i všech tělocvičných a sportovních organizací a měl s nimi dlouhodobý přátelský rozhovor, v němž se seznámil podrobně s úlohou sokolského sletu, zvláště v hlavním prolovu starosty Jana Wadlauf. Mohli jsme mu tak poděkovat za jeho mimořádně laskavou osobní pomoc, kterou poskytl jako rakouský velvyslanec v Praze v roce 1968 mnoha tisícům československým, kteří po vpadu Rudé armády a sokolstředných vojsk varšavských komunistických států rozhodli se odejít na západ do svobodných zemí. Přijeli rakouským prezidentem ve Vídní, odkud kdysi Habsburkové vládli nešťastně nad našimi zeměmi, překva-

žilo svou demokratickou srdečností. President Kiehschlaeger je zřejmě velmi laskavý muž, kterého by prezident Masaryk pravděpodobně označil jako pokného člověka...

Hlavní sletový den v neděli byl rano pěti zkušebních porušen deštěm, ale odpoledne se dokonale vyčistilo. Temně jeden tisíc mužů a žen, kteří se tu sletu takřka z celého světa, to začastělo řádněho vystoupení. Svým sokolským nadšením naplnili srdce diváků a potvrdili, že nikdy neustanou ve svém snažení, dokud sokolská myšlenka si neprobouje své plné uplatnění v záse svobodném Československu...

Sokolský slet ve Vídní byl historickým milníkem, dávajícím zaručit, že lidové svobody se pro náš národ skutečně blíží. To vše je a bude k dobru pro zachránu lidských svobod člověka, který násma zahrnou v jednom stadi. Tak jistě myslili zakladatel sokolského hnutí Tvř a Pagner. My se všichni musíme postarat o to, aby naše sokolské hnutí žilo věčně.

Vladimír Krajina

VIDEŇSKÉ SVOBODNÉ LISTY

Dorostenky při nástupu.

Sokolské ženy ze Švýcar v šatně na cvičišti. Uprostřed: Hana Benešová z Dübendorfu.

Nástup všech cvičičích s vlajkami.

Zasloužili funkcionáři Čs. Sokolstva v zahraničí se sletem.

Společná prostná mužů a žen.

Memorandum pro zapomnětlivé

Před 42 lety, kdy byl stát Izrael ještě ve stavu absurdní utopie, jiný malý stát ze všech stran obviňovali, že ohrožuje světový mír. Stanovisko Československa, odmítající pochopit velkou myšlenku Adolfa Hitlera na vytvoření Velkoněmecké Říše, hrozilo vyústit ve válečný konflikt. Krize vyvrcholila na podzim roku 1938, kdy Vůdce vyhlásil, že „k osvobození sudetoněmeckého území není jiné cesty než cesty násilí!“

Smíme členáři připomenout tehdejší vývoj událostí? Pozor! Čtete nyní izraelské dějiny:

Československo mělo dva mocné spojence. S Francií uzavřelo vojenský pakt a Anglie ministerského předsedy Chamberlaina neponechávala nikoho na pochybách, že projevuje nejživější účast na osudu této malé, statečné demokracie, obklopené samými diktaturami.

S ohledem na situaci, stále kritičtější se vyvíjející, se Chamberlain odebral do Berchtesgaden, kde se dal Vůdcem a říšským kancléřem přesvědčit, že Německo nemá na mysli nic jiného než zajištění trvalého míru. Po návratu do Londýna pak informoval anglický parlament o výsledku své cesty jakož i o ochotě Hitlera a Mussoliniho sejít se s ním a s Daladierem na konferenci a všechny nevyřešené otázky vyřešit diplomatickou cestou. Poslanci povstali ze svých míst a připravili mu dlouhotrvající ovace. Jen Winston Churchill opustil sněmovnu, nevrle balaje své cigáro.

„Anglie“, zlobil se, „má volbu mezi ponižením a válkou. Zvolila si ponižení a bude mít válku.“

Brzy poté došlo k ohlášení konferenci na nejvyšší úrovni. Výsledek byl československé vládě oznámen jejími věrnými spojenci Anglií a Francií. V podstatě to znamenalo, že Československá republika nemůže v nastalé politické situaci nadále již vůbec existovat v zajištěných hranicích, nebudou-li pohraniční území, obývaná německým obyvatelstvem, neprodleně přivtělena do Německé Říše.

Praha, jako vždy tvrdohlavá, odmítla.

Načež došlo ve Francii a Anglii k bouřlivým demonstracím. Proti válce a proti Československu. Proč - znělo odevšad - by se měly velmoci ve své mírové koexistenci nechat rušit tak malou zemí? Vždyť to vlastně vůbec žádná země není. Je to jen z nouze vzniklý výtvor mírových jednání ve Versailles a je z politického hlediska naprosto bezvýznamný.

Bývalý úředník ministerstva práce a nyní Chamberlainův poradce Sir Horace Wilson odletěl 26. září 1938

za Hitlerem, aby společně s ním a anglickým velvyslancem Sirem Neville Hendersonem zachránil mír. Dosáhli dohody, která byla z obou stran označena jako „nanejvýš uspokojující“ a obsahovala tyto nejhlavnější body:

1/ Obranná zařízení podél československo-německých hranic musí být vyklizena. Sudetoněmecká území, obsazená Československem, připadají Velkoněmecké Říši.

2/ Suverenita všech států této oblasti musí být respektována.

3/ Po vyklizení vyhrančeného území obdrží Československo mezinárodní záruky své další existence.

Toto ujednání se setkal se souhlasem presidenta Roosevelta, papež se modlil za úspěšný průběh operace a prezident Beneš obdržel anglicko-francouzské ultimátum přibližně tohoto znění:

„Tato dohoda byla jediným prostředkem, kterým bylo možno zabránit vpádu do Československa a tím ozbrojenému střetnutí. V případě, že by československá vláda neprojevila dostatečnou pružnost, musela by převzít plnou zodpovědnost za válku. Anglie a Francie by za těchto okolností nebyly s to přijít Československu na pomoc.“

Praha neupustila od své příslovečné tvrdohlavosti a mobilizovala svou výborně vycvičenou armádu - celkem 700.000 mužů a 1360 bojových letadel. Československé finčení šavli vyvolávalo všude největší pobouření, zatímco Hitlerova upřímná vůle zachovat mír nalézala všude největší uznání. Mezinárodní tisk referoval o teroru a krutostech, kterých se dopouštějí krvelační Češi na bezbranné německé menšině. Francouzský ministr zahraničí Georges Bonnet prohlásil 29. září americkému velvyslanci Williamu Bullitovi, že nemá naprosto v úmyslu hnát 50 milionů Francouzů na smrt, jen aby 7 milionů Čechů mohlo dále tyranizovat 3 miliony sudetských Němců.

Mezitím se Chamberlain a jeho poradce Wilson odebrali do Mnichova, aby v přítomnosti Göringa a Ribbentropa dojednali s Hitlerem konečné řešení tohoto nemilého problému. Oba čeští emisáři Mastný a Masařík směli čekat v předstíni.

Kvečeru jim oznámil všecck šťastný Sir Horace Wilson, že prakticky ve všech bodech bylo dosaženo naprosté dohody.

„Pan Hitler učinil některé pozoruhodné ústupky“, vysvětloval Chamberlainův poradce. „Tak například posunul lůžku pro vyklizení Sudet z 1. na 10. října“. A potom rozprostřel mapu s novými hranicemi Československa.

(Oha Češi zbledli:

„Vždyť jste nacistům dali všechno do ruky! A nám jste nepoučehali žádnou možností Československo bránit!“ „Je mi líto“, řekl Dr. Kissinger ... totiž, Horace Wilson. „Čas kvapí. Musím se vrátit do konferenční místnosti.“ A tím byla věc vyřízena.

Svět si oddechl. Jásající davy vítaly britského premiéra na londýnském letišti, který nadšeně mával kusem papíru:

„Tady je Hitlerův podpis!“, volal. „Mír naší době!“

Onen papír obsahoval slavnostní ujištění Hitlera, že si nečiní žádných dalších nároků a odvolával se výslovně na paragraf 6 Mnichovské dohody, kterým se čtyři mocnosti zaručovaly za nové hranice Československa.

A teď se Rabin zhroutil a Allon byl propuštěn. Jejich místo zaujal Dr. Emil Hácha, druhořadý politik, u něhož se nedal předpokládat jakýkoliv odpor. Německé oddíly obsadily pasy Mitla a Giddi na Sinai, aniž by vypálily jedinou ránu.

Zbytek jsou dějiny.

V březnu 1939 bylo Československo shledáno vinným četnými proviněními proti uzavřené dohodě. „Češi znovu prolévají německou krev“, hlásal velkými titulky „Völkischer Beobachter“, Anglické a francouzské tajné služby informovaly své vlády, že Německo činí přípravy pro vpád do Československa. Tyto informace nebyly brány na vědomí.

Dne 14. března 1939 byl veichý president Hácha povolán do Berlína a přinucen vydat torzo Československa Hitlerovi jako „protektorát“.

Příštího dne prohlásil Chamberlain v anglickém parlamentě, že se Československá republika nachází ve stavu úplného rozkladu.

Ze zadních lavic se ozval hlas:

„Co je s našimi zárukami Československu?“

„Jelikož tento stát jako takový již neexistuje“, odpověděl Chamberlain s neotřesitelnou logikou, „staly se také naše záruky bezpředmětnými. Vláda Jeho Veličenstva bude i nadále vedena snahou vyřešit veškeré mezinárodní problémy mírovými prostředky.“

Touto cestou, jak si každý může přečíst v dějepisu, bylo zabráněno druhé světové válce. EPHRAIM KISHON

Začátkem září t.r. zemřel v Anglii Group Capt. Sir Douglas Bader, 72, legendární beznohý hrdina-stíhač, který v Bitvě o Anglii velel také 310. čs. peruti a dvěma kanadskými perutím. Sestřelil celkem 22 německých letadel. Na našem obrázku z r. 1940 je S/L Bader (vlevo) s čs. majorem let. A. Hessem.

ORGANIZUJEME PRICESTOVANIE Vašich příbuzných z Československa

a zariadíme Vám cestu na stretnutie sa s príbuznými v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku. — Vybavujeme aj zájazdy na juh — Florida, atď., ako aj na ostrovy.

**world
travel**

Zmenáreň cudzích valút
Založené 1951. Majiteľ Harry HEITLER
COMPUTERIZED RESERVATION

WORLD TRAVEL SERVICE Limited
258 College St. (roh Spadina)
Toronto, Ontario M5T 1R7 / Telephone 979-2171

Brzo vám nastanou starosti;
co darovat rodině anebo přátelům
k vánocům pod stromeček!

Budou mít jistě velkou radost,
když jim darujete významnou knižní
novinku českého exilového nakla-
datelství KONFRONTACE v Curychu:

POSLEDNÍ POCTA

od Jožky Pejskara

Je to památník na zemřelé československé exulanty v letech 1948-1981. Je to rozměrná kniha/28 x 31 cm/, která pietně, ale i reprezentativně hodnotí práci a život asi tisíce zemřelých příslušníků čs. demokratického exilu, kteří přišli na Západ po komunistickém puči v únoru 1948 a později.

Kniha vyvolává mimořádný zájem československé veřejnosti v zahraničí. Je vázaná, z části ilustrovaná, s dřevsloupcovou sázbou, na hřbetu a titulní straně zlatá písmena, přes padesát fotografií čelných exulantů.

Význam knihy zdůrazňuje předmluva britského diplomata a universitního profesora Sira Cecile Parrotta, který byl v letech 1948-1950 kulturním atašé britského velvyslanectví v Praze a v letech 1960-1966 britským velvyslancem v Československu.

Kromě životopisných dat zemřelých, obsahuje kniha přes padesát historicko-dokumentárních článků a pojednání, ukázky z literární tvorby zemřelých spisovatelů, jejich pozoruhodné výroky a myšlenky.

Kniha je též značným přínosem nejen k memoárové literatuře, nýbrž také k nejruznějším otázkám československé historie až po naše časy. Je to zároveň poučná čítanka, ke které se každý bude vracet. Není to pouhá dobová kniha, kterou po přečtení odložíte. Plně si zaslouhuje, aby nechyběla v žádné české a slovenské domácnosti.

Kniha bude pro každého překvapením a potěšením!

Objednejte si "POSLEDNÍ POCTU" neodkladně, abyste ji dostali včas, před vánočními svátky.

Cena: 35 US dolarů, 40 Kan. dolarů, 85.- DM, 72 šfr., 20 brit. Liber. Plus porto.

KONFRONTATION AG/SA
Werdhoelzlistrasse 14
CH- 8102 Zurich
SWITZERLAND.

ADOLF F. J. KARLOVSKÝ,
dopisující člen Mezinárodní heraldické
akademie

JAK VZNIKL ERB PRESIDENTA REAGANA

Mezi lidmi, kteří sice vědí, že heraldika je nauka o znacích, ale neměli nikdy příležitost se o ni bližší poučit, převládají o rodových erbech dvě mylné představy. Bud ta, že právo na znak mají jen šlechtici, a v důsledku toho že je erbovníctví spjato jen s určitou, stále užší společenskou vrstvou, nebo naopak, že «kdysi» měla svůj znak každá rodina, a že je tedy jenom třeba «jej najít».

Je pravdou, že se mezi evropskou šlechtou setkáváme jen zcela vzácně s rodem, který by neměl panovníkem udělený erb (1). Proti tomu, i když je dnes známo několik set tisíc občanských znaků, je nesmyslem předpokládat, že by měla kdysi v minulosti erb rodina, jejíž předkové byli často až do 18. či 19. století nesvobodní a tedy nebyli vojáky a nenosili štít, ani nepotřebovali pečeti své písemnosti.

Nezodpovědným obchodníkům s lidskou ješitností to samozřejmě nevadí a tak se každoročně s překvapením dozvídá-

ji tisíce Müllerů nebo Smithů, že vlastně «pocházejí ze starobylého erbovního (nebo baronského či hraběcího) rodu» a že jim ochotný «Heraldický institut» za částku spíše vyšší než nižší promptně dodá «jejich prastarý znak». A protože rostoucí computerizování naší společnosti vyvolává automaticky reakci a snahu zdůraznit svou osobu a rodinnou tradici u těch, kteří si nepřejí být pouhým děrným štitkem, nemohou si drží podvodníci věru stěžovat na nedostatek zájemců.

Podobnou nabídku dostal někdy v roce 1969 také bývalý filmový herec Ronald Reagan, tehdy už guvernér státu Kalifornie. A protože v něm «Institut» předpokládal budoucího dobrého zákazníka, byla pro větší názornost výjimečně připojena už i prostá skiza «Reaganovského erbu», ač jiným zákazníkům bývá dodáván až znak «ručně umělecky v barvách vyvedený» a hlavně teprve po předchozím zaplacení. Guvernér Reagan však nebyl ochoten uvěřit, že by jeho předkové po několika generacích jaksi «zapomněli», že jsou vlastně erbovníky, a zmínil se o svých pochybách ve společnosti, ve které byl také můj dávný známý z Leopoldova.

A tak jsem jednoho dne dostal dopis s náčrtem udánlivého Reaganova znaku se žádostí, abych se k věci vyjádřil. Jak se dalo předem skoro očekávat, byla guvernerova nedůvěra víc než oprávněná. Zasláný zlatý štít s hermelínovou krokví, provázenou třemi modrými rybkami, náleží totiž irským Reganům, starému šlechtickému rodu, z něhož kalifornští Reaganové zcela jistě nepocházejí a od něhož se dokonce liší už i psaním svého jména. Tedy docela jasný podraz, na který by bohužel mnoho jiných Američanů lehce naletělo.

Napsal jsem tedy asi v tomto smyslu svou expertisu a připojil vysvětlení, že historický erb může právem užívat jen ten, kdo prokáže, že je v přímé mužské linii příslušníkem rodu, jemuž znak patří. Užiti jinou osobou je usurpaci, ve většině civilizovaných států soukromoprávně trestnou. Kdo tedy takový erb rodiny stejného nebo dokonce jen podobného jména neoprávněně užívá, podobá se velmi zbohatlíkovi, který někde na bleším trhu koupil staré portréty, rozvěsil je

v bohatých rámech ve své vile a osoby na nich vyobrazené vydává za své předky. A připojil jsem radu, že jestliže si guvernér Reagan přeje mít skutečný znak pro sebe a své potomky, pak doporučuji vytvoření charakteristického, ale zcela nového občanského erbu, jeho svobodné přijetí (2) a řádnou registraci.

S tím projevil guvernér souhlas a prostřednictvím mého přítele mne požádal, abych se záležitosti ujal. Abych ušetřil čas Mr. Reagana, neposlal jsem mu obvyklý dotazník, jako to v podobných případech dělám, ale instruoval jsem svého přítele, který pak guvernera interviewoval a rozhovor nahrál na magnetofonový pásek. Tím jsem dostal potřebné informace, na jejichž základě jsem naskizoval několik možných variant budoucího znaku, a po krátké výměně dopisů jsme 30. dubna 1970 určili definitivní podobu, se kterou budoucí erbovník vyslovil svůj souhlas:

Ve zlatém štítě vzpřímený kráčejlí černý medvěd s červenou zbrojí (3), držící v předních tlapách stříbrnou pětihroutou hvězdu. V černé hlavě štítu (4) stříbrný sokol s červenou zbrojí, hotovící se k letu a stojící na zlaté koruně. Na přílbě (5) pak rostoucí černý kůň se zlatou zbrojí a hřívou, přecházející přímo do zlaté podšívkové přikryvadla a nesoucí na plecích zlatou hereckou masku.

Na rozdíl od podvodných «heraldických institutů» nemuseli jsme si u Reaganova znaku vymýšlet různé nesmyslné a často zcela naivní «výklady» symboliky použitých figur: Medvěd, typické zvíře Kalifornie, vyobrazené i na vlajce a pečeti tohoto státu, drží ve svých tlapách hvězdu, symbolisující Kalifornii na vlajce Spojených států amerických, a bude tak trvale připomínat vysoký úřad prvního erbovníka Reaganova rodu. Sokol, stojící na koruně, je spolu s heslem «FACTA NON VERBA» (6) starým odznakem, užívaným v rodině guvernerovy choti Nancy, rozené Davisové. Kůň, oblíbené zvíře Reaganů, nese na plecích hereckou masku jako připomínku umělecké činnosti obou manželů.

Znak jsem potom namaloval na pergamen, odeslal s podrobným rozbořem a vysvětlením do Kalifornie a krátce na to

jsem dostal ze Sacramento obálku se zlatou státní pečeti a v ní osobní dopis guvernera Reagana z 25. června 1970, kde mi jménem svým i své choti velmi srdečně za mou práci děkuje. Aby bylo pak Reaganově rodině zajištěno výhradní a dědičné právo na tento erb, byl 19. prosince 1972 zaregistrován pod číslem 7210 ve Státním archivu ve švýcarském Solothurnu (7), takže je dnes chráněn podle článku 28 švýcarského Civilního zákoníku.

Tehdejší kalifornský guvernér nebyl zdaleka jediným erbovníkem státníkem USA. Zděděný rodový znak měl už zakladatel Unie generál George Washington, který o svém rodu horlivě korespondoval s londýnským Heraldickým úřadem ještě v době, kdy byl už hlavou povstalců proti Anglii (8). Také v následujících dvou stoletích americké historie najdeme celou řadu erbovníků mezi předními osobnostmi amerického veřejného života, včetně třeba presidentů Eisenhowera (9) a Kennedyho (10). Myslím ale, že žádný z nich nespolečoval osobně při vzniku svého znaku tak, jako guvernér Reagan. A mne tehdy ani ve snu nenapadlo, že vytvářím erb pro budoucího prezidenta Spojených států a tedy prvního státníka svobodného světa! Myslím, že by mi tu čest zasloužili úředníci Zemských desk bývalé Královské české kanceláře zavedli.

MAGAZÍN

Poznámky:

- (1) Takovou výjimkou byl na př. Lenínův otec Ilja Nikolajevič Ulianov, povýšený 1. ledna 1882 do dědičného šlechtického stavu! V marxistických knihách se o tom obvykle taktně mlčí. Také moskevský Institut marxismu-leninismu mi to dopisem ze 3. 4. 1959 potvrdil jen neochotně až po druhé urgenci.
- (2) Svobodné přijetí je nejstarším způsobem nabytí erbu. Teprve od poloviny 14. století byly erby také udělovány panovníky nebo osobami, na které byla tato pravomoc přenesena (palatinové, heroldi, u nás Královská česká dvorská kancelář). Svobodné přijetí se však vedle toho udrželo až po naše časy a právě švýcarské občanské znaky jsou toho bohatým dokladem.
- (3) Zbrojí se u heraldických zvířat rozumí drápy, kopyta, ptačí spáry, rohy, parohy a většinou i jazyk.
- (4) Hlavou štítu nazýváme přibližně 2/7 jeho plochy u horního okraje.
- (5) Taková plastická ozdoba přílby se nazývá klenot (staročesky klinot) a je součástí erbu.
- (6) Skutky, ne slova.
- (7) Bohatý heraldický materiál tohoto archivu je neustále doplňován a jeho evidence je dokonalá. Je v něm zaregistrována i řada erbů čs. původu a to jak mostřifikovaných starých, tak i nově přijatých.
- (8) Tato korespondence i ostatní archiválie Washingtonova rodu jsou uloženy v College of Arms (královský heroldský úřad) v Londýně, kde jsem je měl v ruce 10. června 1971. Dokazují m.j. i příbuzenství mezi Washingtonem a nynější královnou Elisabeth II.
- (9) Znak přijal při udělení nejvyššího královského dánského Řádu Slona 15. prosince 1945. Rytíři mají své erby zavěšeny v řádové kapli zámku Frederiksborgu. Znaky, při této příležitosti svobodně přijaté, se stávají dědičnými.
- (10) Znak udělil 17. března 1961 (v den sv. Patricka, patrona Irska) Chief Herald of Ireland, nejvyšší heraldická autorita Irské republiky, u příležitosti prezidentovy státní návštěvy

Poznámka: Autor této studie studoval heraldiku na KU, po kom. puži v r. 48 zatčen STB a odsouzen na smrt. Později rozsudek změněn na doživotní žalář, propuštěn na amnestii v r. 1960. V roce 1969 odešel do Švýcarska a žije v okolí Basileje. Sedesátník vysoké vzpřímené postavy, jasněho zrak, uhlazených aristokratických způsobů a vynikající dobrotou a přímostí. Je vynikajícím specialistou ve svém oboru a navíc mistr uměleckého provedení svých návrhů.

Ze života krajanů a exulantů

17.9. zemřela v Torontě "matka čs. legionářů v Torontě", p. Marie Hásková. Bylo jí přes 90 let.--Tamčinovi se z Montréálu přestěhovali do Rexdale, Ont.--Let. akrobat L. Bezák žije v Bramptonu, Ont.--V Mississauga se usadil film. producent Vlad. Kabelík.--Pí Šejnohová se z Toronta přestěhovala do Ottawy.--Bazár Dámského odboru ČSNS-Toronto bude v neděli 7. listopadu od 12ti hod. v poledne v Palais Royal, 1601 Lakeshore Blvd. W.--Vlad. Bezruč s rodinou se z Řecka přesunul do Vancouver, BC.--V Montréálu oslavil "70" písničkář Karel Zeman.--Paní Morawetzová se nedávno v Torontě dožila "88".--Čs. hok. brankář M. Maglay byl v Torontě poraněn při přepadu neznámým mužem a okraden o \$30.--Prof. J. Škvorecký je kandidátem pro Nobelovu cenu v literatuře a pro šek ve výši \$250.000.--P. Makovec se z Hamiltonu přestěhoval do Toronta. Dbá o čistotu jazyka "KL".--Známa turistická atrakce v Port Credit, Ont., říční loď s hnacím kolem "Mark Twain", jejímž majitelem byl částečně krajan Bill Martínek, byla prodána a dopravena do města New Yorku.--Rev. J. Novák pohřbil 9.9. Bohumila Hynka.--Bohuš Déřer je ředitelem a tajemníkem-pokladníkem York Public Library Board.--ČSNS a SVU v Montréale zvou na Vzpomínkový večer na Pavla Javora jako člověka a básníka, s recitacemi a hudbou, který bude v sobotu 20. 11. ve 20 hod. v sále United Church, roh Rosedale a Terrebonne, NDG.--Hledá se Jaromír Daněk, býv. RCAF letec. Poslední adresa byla v Edmundston, N.B.--Na Floridě zemřela p. Růžena Haisová, roz. Karičová, známá amatérská herečka a pěvkyně.--Dary na náhrobní kámen krajana Vojtěcha Bělaře /zemřel ve Winnipegu 15. 1. 79/ lze poslat na adresu: A. Wenzbauer, 476 Burrows Ave., Winnipeg, Man. R2W 2A4. Tel. 582-1611.--Přímá linka torontského právníka J. Čermáka je 369-7208.--Členové české kat. farnosti v Burlingtonu, Ont. za vedení dp. J. Šacha přistavěli k farnímu domu velkou rekreační a společenskou místnost. Bude sloužit náboženským a kulturním potřebám krajanů v širokém okolí.--Krajan Vostřez se v Hamiltonu dožil "60".--Rev. Šebor působí v Bramptonu, Ont.--Ota Hora napsal dopis redakci listu "Ottawa Citizen", v kterém upozornil na horečné zbrojení SSSR.--Zářijové číslo revue "Saturday Night" přineslo 12ti stránkovou reportáž o "nejmocnějším kanadském novináři a autorovi P. C. Newmanovi", který pochází z Břeclavi, ač je rodák vídeňský.--20. 8. v 7 večer se před novou torontskou radnicí konala zdařilá demonstrace u příležitosti 14. výročí sovětské inváze a okupace Československa. Promluvili zástupci čtyř jiných etnických skupin, jakož i Z. Slavík a inž. Jan Mráček, vedle několika jiných.--Mil. Bednář emigroval ze Stuttgartu do Edmontonu.--16. 5. zemřel v Torontě náhle notář A. Baník, 62.--Ustavila se Zemská organizace Čs. sociální demokracie v Kanadě. Zájemci o členství mohou psát na adresu: "Právo Lidu", Box 25, Station "A", Mississauga, Ont. L5A 2Y9.--Dr. J. Gellner oslavil 18. 5. "75". Žije v Caledon East, Ont.--Náhodný prodej: V. Holzknecht/B. Trita-"Ema Destinová", 305 stran, \$ 14.

ČSSR

STO TISÍC MAREK ZA JEHO HLAVU

NA KONCI července a v prvních dnech srpna roku 1937 letěl ze 14 evropských států soutěžit o prvenství pod švýcarským nebem. To byla doba v evropském politickém dění velmi nevlídná, doba, ve které mizely jistoty, doba, jejíž pochmurnost udržoval Berlín, centrum hitlerovského Německa. Němečtí letci tehdy přijeli do Švýcarska prokázat sílu svých strojů a zdatnost svých letců a dobytí prvenství, či-li, ve Švýcarsku a hlavně nad Curychem, místem nejdůležitějších soutěží, šlo víc o cíle politické než sportovní. A právě ve vrcholné soutěži ovládnutí letadla došlo pro svět k překvapujícímu souboji Němců a Čechoslováků. V obou kategoriích (jednotlivci a skupiny) byli Němci poraženi. Absolutním vítězem se stal poručík František Novák, vedl i trojčlennou a sedmčlennou soutěžní skupinu.

Mezi 12 čs. účastníky byl tedy poručík polní pilot letec František Novák nejvýraznější osobností. Bylo mu právě 35 let, neboť se narodil 26. srpna 1902. Výraznou osobností se stal i pro německou Luftwaffe, která po rozpoutání války vypsal na Novákovu hlavu odměnu sto tisíc marek. Nacisté totiž po vpádu do zbytku Československa shledali, že jako mnoho dalších čs. letců i on odešel z vlasti, aby mohl proti nim bojovat. Nevěděl však, že František Novák už nikdy nad nimi nebude moci vládnout. Ležel totiž těžce nemocný v páté české nemocnici a tam také 27. dubna 1940 zemřel.

Dnes by mu bylo osmdesát let.

NAŠI VE SVOBODNÉM SVĚTĚ

Krajan F.M. Vávra patří v Austrálii mezi nejaktivnější odpůrce komunismu. Je předsedou Výboru pro podmaněné národy ve státě Queensland a čelným pracovníkem v Australian Assembly of Captive Nations Councils. V rámci "Týdne porobených národů"

se v Melbourne konal ples a na něm krajan Vávra předal plakety zasluhujícím jednotlivcům. Jednu plaketu dostala Lady Cilento, jak je vidět na našem obrázku.

O kterém si muži řekl TGM, že to byl pěkný člověk. U za sloužilé ženy je vhodnější název: vzácná žena. Tento název bez pochyby patří ženě, jejíž obrázek přinášíme. Paní Jana Feierabendová, vdova po válečném čs. ministru financí a významném zemědělském ekonomovi dr. Ladislavu Feierabendovi (zemřel v červenci 1969), měla skutečně bohatý život. Narodila se 17. února 1903 ve Velešíně u

Č. Budějovic jako Jana Hartmanová, tamtéž vyšla střední školu. V Praze vystudovala historii umění na KU a v roce 1923 se provdala. Měli dvě děti: syn Ivo je profesorem politických věd v San Diego, Cal., USA a dcera Hana, provdaná Ludikarová, žije v Northwood v Anglii. Její manžel, významný představitel čs. agrárního hnutí, byl v letech 1938 až 40 ministrem zemědělství v Praze. Měl být Němci zatčen jako blízký spolupracovník gen. Eliáše, ale podařilo se mu uprchnout do Anglie. Jeho žena odejít nemohla a byla vězněna za krutých podmínek v nacistickém koncentračním táboře Ravensbrücku. Jejími spolutrpitečkami byly m. j. pí Vlčková, pí Němcová a maminka ministra Václava Majera. Po válce žila rodina v Praze, ale po kom. puči v únoru 1948 odešla do exilu. Usadili se ve Washingtonu, kde dr. Ladislav pracoval pro "Hlas Ameriky". Od roku 1978 žije paní Feierabendová v Anglii poblíž dcery Hany a její rodiny. Pisatel těchto řádků se s ní setkal v Anglii koncem května t. r. a pak znovu na sletu ve Vídni. Prozradila tehdy, že byla vždy nadšenou sokolkou, i když ne vždy aktivní. Vídeňský slet považovala za nezapomenutelný zážitek. Přejeme jí ještě mnoho let spokojeného života!

OTEC NAŠICH UPRCHLÍKŮ — P. KUČERA — 50 LET!

I když jméno našeho jubilanta není tak známo po luzích a hájích naší krásné země (co není jistě bude) je jeho práce pro naše krajany a hlavně uprchlíky v Norimberku a Zirndorfě nedocenitelná.

Narodil se 27. května 1932 v Praze. Studoval na gymnaziu u Jezultů v Praze a Bohosudově. Po maturitě nesměl dále studovat. Pracoval jako dělník ve Stalingradu a po „odkručení“ vojenské služby — na stavbě. Aby mohl sloužit Kristově víře odešel do exilu a v roce 1965 byl v Dillingenu vysvěcen na kněze. A jelikož náš Otec Kučera je v první řadě knězem-misionářem, začal ve stejném roce navštěvovat krajany v zirndorfském táboře. A tak koncem téhož roku byly slaveny vánoce, nejkrásnější křesťanské svátky s fluidem našeho mládí a našich zvyklostí.

Později, v Norimberku, vybudoval farní obec. Kromě bohoslužeb v táborové kapli a hradní kapli norimberské získal místnosti pro krajan-ské středisko v Zufuhrstrasse.

M. Svoboda

Aktivním pracovníkem mezi našimi krajany v jižním Švédsku je poúnorový exulant Standa Schottl, otec dvou domřistajících dětí. Pomáhá našim a spolupracuje s našimi sesterskou publikací — se "Severskými Listy". Jeho sympatická paní je rakouského původu; sešla se s ním, když za nesmírně obtížných podmínek procházel sovětskou zónou Rakouska na západ. Dovzdělali jsme se, že letos v září slaví tento šťastný manželský pár 25. výročí své svatby. Gratulujeme jim a přejeme jim mnoho dalších šťastných let na společné pouti životem.

Mezi více než 100 našich uprchlíků v táboře Latina v Itálii je mnoho energických a sympatických mladých lidí, kteří by rádi do Kanady. Ale Kanada nebere. Proto i tato sympatická mladá žena míří do USA. Těší se, že tam se svým bratrem začne nový a tentokrát svobodný život.

DOPIŠ

"Pokud se týče komentáře J. Brdečky k desce "Perličky stříbrného plátna", která vyšla doma, nepřekvapilo, že tam chybí dvě jména: Mandlové a moje. Mandlovou z českého filmu vybuchovali už dávno, a když už film jako "Noční motýl" nemůže být vyloučen z retrospektivní desky, tak aspoň o ní nemluví, prostě se z ní stane NON-PERSON. Zdá-li její jméno vystříhali z titulku a její scény z filmu, je něco, co by bylo zajímavé vědět. Co se mne týká, do výboru jsem nebyl zařazen — a šmytec! Pro mne je důležitější fakt, že ze čtyř filmů, k nimž jsem komponoval hudbu, se dva — "Eva tropí hlouposti" a "Bloudění v rytmu" — prokazatelně hrají dodnes. Pokud Brdečka mluví o útlumu výroby způsobeném tlakem poměrů v tzv. protektorátě, tedy největší aglažšaltování nastalo poroce 1948 a trvá dodnes." Jiří Traxler, Kanada.

Poznámka: máme 2 výše uvedené desky po \$ 10 a pošleme je prvním dvěma zájemcům.

Na počest 75. narozenin světového skautského hnutí se začátkem září konal v Jižní Africe sjezd absolventů Gillwell Lesních škol. Vydali také poštovní známku s tímto námětem

Dp. Kučera/vpravo/s dvěma sty v roce 1971.

WINZE'S

MEAT MARKET

ILJA ŠANDA

Čerstvé domácí a evropské uzeniny.

307 Roncesvalles Ave., Toronto.

Tel.: 533-5165

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

"Nár. Politika" přinesla zprávu, že 17. 6. zemřel v Praze prof. dr. Zdeněk Kalista, 81, rodák z Benátek n. Jizerou. — "Hlas národa" vzpomíná, že před 40ti lety byl nacisty popraven zastánce lužických Srbů prof. Josef Páta. — Vlad. Škutina nám sdělil, že v "Magazínu" bude vycházet pokračování seriálu J. Frolika: "Střílejšíci abatyše". Revue lze objednat na: POLY-GON/MAGAZÍN, Postfach 650, 8025 Zürich, Switzerland, za sfr. 36/let. /.— 3. Kongres Komenského v Königsteinu/Ts zvolil dr. Hujera předsedou věd. odboru, P. J. Kubovce předsedou teologického odboru a red. Jar. Kusého předsedou politického odboru. Jednatelem je prof. R. Krempel. — Sokol Paříž oslavil "50". S jeho historií jsou spjata 3 jména: L. Mileš, F. Fiedler a Z. Přikazský. — Plk. J. Novák, MBE, upozornil, že právě před 50ti lety vyšla knížka dr. V. Vojtěcha, který s US adm. Byrdem vstoupil jako první Čechoslovák na půdu Jižní točny. — Prof. L. Brom vydal prohlášení k ustavení Republikánského hnutí v exilu. Chce bojovat proti "levicovému fašismu, socialismu a komunismu". — Red. Josten nám sdělil, že do britského výboru pro obranu nespravedlivě pronásledovaných se přihlásil také G/C D. Bader, známý letec. Bohužel nedávno zemřel. — Prof. John Bradley, který působí na Manchester University, je českého původu. Napsal několik knih o čs. legiích v Rusku. Nedávno vyšla studie "Lidice: safrificial village". — Hum. — sat. román J. M. J. "Planeta bláznů" lze za \$11 dostat na adrese: J. M. J., 3592 E. 78th St. Cleveland, Ohio 44105, USA. — Milan Kopp s paní, roz. Železnou, žije ve Stockholmu. — Dr. Jiří Opočenský byl v Paříži postižen anginou pectoris. Zotavuje se. — Dp. V. Engelhardt má novou adresu: Gamla Nissastigen 65, 313 00 Oskarström, Sweden. — Ve Švýcarsku požádal o azyl Bohumil Hladký, 37, syn býv. pražského nakladatele s rodinou. — 20. 9. se v N. Yorku koná oslava 70. narozenin básníka Tománka z Volyně. — "Hovory s pisateli" vzpomínaly, že před 40ti lety /12. 5. 42/ zemřel prof. Em. Rádl. — Fotbalista Mirko Votava má prý z Dortmundu přesídlit do Madridu. Odstupné má být přes 1 mil. DM. — Mirko Skoch z Venezuely navštíví v říjnu Hawaj a promluví tam k našim krajánům. — Došlé pozdravy: Al. Dolinay z Filadelfie a z Nassau/Bahamy, Honza a Helena Zákovi z Capri, J. Polánek/Švýcarsko/Rakousko, Msgr. Jar. Škarvada/Vatikán/Austrálie, Jar. Kusý z Königsteinu/Ts., Msgr. F. Planner z Vatikánu, rod. Schebellová z Olten, Švýcarsko, dr. Přemysl a Jiřina Tůmovi z North Pole, Alaska, 2. Pražák z Clevelandu, USA a 40 účastníků skautského tábora "Severka VIII" z Vestfálska, NSR. — Vašek Hyman oslavil "60" v Clevelandu. — Při curyšském "Magazínu" byl ustaven ELK/Erilový literární klub. — Letos požádalo ve Švýcarsku o azyl na 800 našich, většinou mladých, lidí. Mezi nimi ten. trenér Tomáš Dvořák, Ivo Werner a další. — Do NSR vémigroval dr. Vlad. Nepraš, býv. ved. redaktor "Reportéra". — České exercie u Lucernu vedl dominikán P. Koudelka.